

Z Á Z N A M

zo zasadnutia Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy o Euratome a strategickej RKS pre európske záležitosti zriadenej na ÚJD SR 13. 11. 2014, Úrad jadrového dozoru SR, Bratislava

Účastníci rokovania: Príloha č. 1 záznamu

Program: Príloha č. 2 záznamu

Priebeh a výsledky rokovania:

K bodu 1:

Rokovanie otvoril a viedol RNDr. Mikuláš Turner, riaditeľ odboru medzinárodných vzťahov a medzinárodných záležitostí. Na úvod informoval, že od 1. 11. 2014 bol do funkcie podpredsedu ÚJD SR menovaný Ing. Eduard Metke, CSc., ktorý bude v súlade so štatútom zároveň predsedom Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy Euratom (ďalej len „MRKS Euratom“). Ospravedlnil jeho neúčast' na rokovaní vzhľadom na iné neodkladné pracovné povinnosti. Rokovanie prebiehalo podľa návrhu programu, ktorý bol bez pripomienok odsúhlasený a je priložený v prílohe č. 2.

K bodu 2:

ÚVZ bude informovať na najbližšom zasadnutí MRKS Euratom o postupe a časovom harmonograme prác na príprave transpozície smernice Rady 2013/59/Euratom do vnútroštátnych právnych predpisov, ktorej gestorom je v zmysle úlohy B.12 z uznesenia vlády SR č. 151 z 2. apríla 2014 MZ SR v spolupráci s MPSVaR a ÚJD SR.

Zástupca ÚVZ SR informoval, že v rámci MZ SR zatiaľ nie je prijaté rozhodnutie ako sa uskutoční transpozícia smernice Rady 2013/59/Euratom. V súčasnosti právnicki MZ SR skúmajú 3 možné alternatívy: 1. neotvárať zákon 355/2007 Z. z. a len novelizovať dotknuté vyhlášky a aproximačné nariadenia vlády; 2. otvoriť zákon 355/2007 Z. z. a uskutočniť príslušné úpravy; 3. otvoriť zákon 355/2007 Z. z., vyčleniť z neho relevantné časti a vytvoriť samostatný „radiačný“ zákon. V priebehu decembra 2014 sa uskutoční na ÚVZ SR koordinačné stretnutie a následne bude prebiehať schvaľovací proces zvolenej alternatívy transpozície v rámci MZ SR (cca do 03/2015). P. Klenovič informoval, že interný termín MZ SR na transpozíciu je stanovený na 31. 12. 2016, nevedel však špecifikovať v akom legislatívnom procese (pred/po MPK, ...) sa bude nachádzať.

P. Turner uviedol, že ÚJD SR musí okrem relevantnej časti smernice Rady 2013/59/Euratom transponovať i v júli prijatú revidovanú smernicu Rady 2014/87/Euratom o jadrovej bezpečnosti, kde je 3 ročná transpozíčná lehota (r. 2017), a preto je potrebné tieto činnosti efektívne koordinovať.

P. Pospíšil upresnil, že na ÚJD SR sa pripravuje veľká novela atómového zákona 541/2004 Z. z. (AZ). Za týmto účelom boli definované a schválené základné zásady nového AZ a zároveň zriadená expertná skupina a prijatý príslušný harmonogram, ktorý sa musí naplňať. Pre ÚJD SR je neprijateľné čakať do marca 2015, a preto bolo so zástupcom ÚVZ SR dohodnuté, že v termíne najneskôr do 15. 12. 2014 ÚVZ SR zašle písomné stanovisko o ich predstave a rozdelení jednotlivých ustanovení článkov smernice Rady

2013/59/Euratom medzi MZ SR a ÚJD SR. Zároveň zástupca ÚVZ SR bude prizvaný na najbližšie rokovanie expertnej skupiny na prípravu AZ, ktorá sa má uskutočniť v termíne 1. – 5. 12. 2014, a aj v budúcnosti keď to bude relevantné k smernici 2013/59/Euratom. Stanovisko by malo obsahovať informácie ako si MZ SR/ÚVZ SR predstavuje včleniť jednotlivé ustanovenia do slovenskej legislatívy po zohľadnení príslušných kompetencií spolu s časovým rámcom transpozície.

K bodu 3:

3.1) *Transpozícia smernice Rady 2013/59/Euratom, tzv. BSS (ÚVZ SR)*

Informácia bola podaná v rámci bodu 2 – kontrola úloh.

3.2) *Program Horizont 2020 - najnovší vývoj*

Zástupca MŠ SR informoval, že v rámci **Horizontu 2020** je do roku 2020 vyčlenených na aktivity 78 miliárd Eur. Zdá sa však, že Horizont 2020 bude obťažnejší ako 7. rámcový program. Nakoľko pomer podania žiadostí a úspešnosti je významne nižší (z 20% na 14 %). SR má doteraz 22 úspešných projektov (3 200 000 Eur). Ďalej p. Helmich informoval o najnovších zmenách:

- a) Bol zriadený nový národný portál Horizont 2020 - <http://h2020.cvtisr.sk>.
- b) Zmeny v podporných štruktúrach:
Euratom Program Committee Fission – namiesto p. Bahnu bol vymenovaný ako národný delegát p. Klepáč (VUJE, a. s.).
V programovom výbore Fusion (Euratom Program Committee Fusion) naďalej zostáva národným delegátom p. Pítel (SAV).
- c) Príprava programu Agentúry na podporu výskumu a vývoja na refundáciu nákladov na prípravu projektu Horizont 2020.
- d) Je vytvorená nová SR asociácia (jednotná fúzia) s názvom EUROFUSION. Zastrešuje ju Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK na čele s prof. Matejíčkom.

3.3) *Euratom Program Committee Fusion + ITER - aktuálne otázky 2014*

P. Pítel zaslal písomnú informáciu, ktorú predniesol p. Helmich. **Projekt ITER** (International Thermonuclear Reactor) predstavuje predposledný krok k praktickému využitiu termonukleárnej energie. Zariadenie sa stavia v Cadarache vo Francúzsku od r. 2007. Projekt zastrešuje medzinárodná organizácia ITER (ITER-IO) ako združenie 7 medzinárodných projektov: EÚ + Švajčiarsko, Japonsko, RF, USA, Južná Kórea, Čína a India. EÚ hradí 5/11 celkových nákladov (Euratom 80% a FR 20%). Podľa pôvodného plánu malo byť zariadenie skonštruované do roku 2016, prvú plazmu malo generovať koncom roka 2019, dochádza však ku sklzu hlavne kvôli financiám, ale aj kvôli stavebným prácam v dôsledku stoviek zmien oproti pôvodným plánom ako reakcia na jadrovú haváriu vo Fukušime. Zmeny sú navrhované organizáciou ITER-IO. Za zmienku stojí ešte skutočnosť, že minulý rok predložila Európska komisia Rade EÚ nový návrh na základe čl. 47 Zmluvy o Euratome, s cieľom poskytnúť základ pre financovanie činností formou tzv. spoločného podniku (F4E) v období 2014 - 2020 bez obmedzenia výskumných projektov. Návrh bol schválený.

3.4) *Verifikačná misia EK podľa čl. 35 Zmluvy o Euratome*

Zástupca ÚVZ SR informoval, že v prvý novembrový týždeň (3. – 7. 11. 2014) sa uskutočnila **verifikačná misia Európskej komisie podľa čl. 35 Zmluvy o Euratome.**

Predmetom misie bolo najmä overenie vnútroštátnej siete monitorovania rádioaktivity prostredia, ako aj monitorovania vypúšťania rádioaktívnych látok z jadrovej elektrárne Mochovce 1, 2 a monitorovanie kontaminácie prostredia v jej okolí. Inšpektori kontrolovali prevádzku a účinnosť zariadení určených na nepretržité monitorovanie úrovne rádioaktivity v ovzduší, vode a pôde. Predbežná správa EK z misie zatiaľ nebola doručená, ale všeobecne EK pozitívne hodnotí relevantné aktivity. Predpokladá sa, že správa bude obsahovať aj odporúčania napríklad vo vzťahu k zálohovaniu evidencie na regionálnych úradoch alebo posilnenie a motivovanie personálu.

P. Turner v tejto súvislosti uviedol, že už v minulosti boli v SR takéto misie v rokoch 2006 a 2009, pričom úloha z roku 2006 týkajúca sa zjednotenia monitorovacích radiačných sietí zostáva stále otvorená.

3.5) Príprava národnej správy o vykonávaní smernice Rady 2011/70/Euratom

V rámci tohto bodu p. Turner predniesol prezentáciu, ktorá je priložená v prílohe č. 3. Ďalej informoval, že nakoľko má byť **národná správa** zaslaná Európskej Komisii v auguste 2015, predpokladá sa jej prvý návrh v apríli 2015 s tým, že **bude predložená na jarné zasadnutie MRKS Euratom**. Na základe návrhu zástupcu MH SR bude predložený na jarné zasadnutie MRKS Euratom **i návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s RAO a VJP v SR**, ktoré je potrebné zaslať Európskej komisii v rovnakom termíne.

3.6) Návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovujú najvyššie povolené hodnoty rádioaktívnej kontaminácie v potravinách a krmivách

Zástupca ÚVZ SR informoval, že v súčasnosti existuje v poradí siedma revízia predmetného návrhu nariadenia a budúci týždeň sa na rokovaní Pracovnej skupiny Rady pre atómové otázky predpokladá ukončenie rokovaní k textu a jeho postúpenie na schválenie do Coreperu. Pre SR je text prijateľný a nepredstavuje problém. Túto skutočnosť potvrdila i zástupkyňa z MP SR, ktorá uviedla, že spolupracovali s ÚVZ SR, znenie je návrhu nariadenia je vyhovujúce a nemali k nemu pripomienky. Rovnako p. Klenovič uviedol, že návrh textu nariadenia je pre SR prijateľný a nepredstavuje problém. po jeho schválení nebude potrebné prijímať žiadne opatrenia na implementáciu do národnej legislatívy.

3.7) Notifikácie podľa čl. 37 Zmluvy o Euratome

V rámci tohto bodu informovala p. Rácová, že dňa 3. 10. 2014 boli pod číslom C 347 zverejnené v Úradnom vestníku EÚ dve stanoviská Európskej komisie podľa čl. 37 Zmluvy o Euratome, a to týkajúce sa rozšírenia republikového úložiska RAO v Mochovciach a vybudovania zariadenia pre nakladanie s IRAO a ZRAM v lokalite Mochovce.

3.8) Aktuálne informácie z Agentúry pre zásobovanie (ESA)

Nakoľko p. Ďurček bol v daný deň na zasadnutí ESA v Luxembursku, písomnú informáciu, ktorú poskytol na rokovanie prečítala p. Rácová. Od posledného rokovania poradnej komisie sa uskutočnili dve stretnutia dôležité z pohľadu zabezpečovania dodávok jadrových materiálov a jadrových palív. Dňa 12. 6. 2014 sa uskutočnilo stretnutie ESA s prevádzkovateľmi reaktorov VVER 440. Predmetom stretnutia bola bezpečnosť dodávok jadrového paliva pre reaktory VVER a diverzifikácia ich jednotlivých častí. V záveroch bolo konštatované, že alternatívne dodávky paliva sú žiaduce, diverzifikáciu je potrebné zvažovať už pri plánovaní nových jadrových zdrojov, prevádzkovatelia sú spokojní so súčasným dodávateľom, diverzifikácia je technicky možná, ale ekonomicky môže byť problematická a že ESA vykoná ďalšie rokovanie s alternatívnym dodávateľom. Dňa 14. 10. 2014 sa uskutočnil workshop ku kontraktačným postupom a hláseniam na ESA. Predmetom stretnutia

bolo vysvetľovanie postupov pri uzatváraní zmlúv na dodávky jadrových materiálov v zmysle Zmluvy o Euratome, prezentácia zjednodušených formulárov hlásení pri uzatváraní zmlúv, postupov v rámci zabezpečovania záruk za jadrové materiály a predkladanie údajov o dodávkach a spotrebe jadrových materiálov pre účely výročnej správy ESA. Návrhy prezentované pracovníkmi ESA budú predložené na posúdenie na Poradnú komisiu ESA.

V rámci diskusie bolo poukázané na skutočnosť, že už v roku 2008 vo svojom stanovisku EK podľa čl. 43 Zmluvy o Euratome k dokončeniu blokov 3 a 4 JE Mochovce zdôrazňovala dôležitosť diverzifikácie zdrojov. Zástupca MH SR p. Bédi upozornil na uznesenie č. 146 zo 48. schôdze Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť z 13. 5. 2014 týkajúce sa bezpečnosti dodávok ropy, zemného plynu a jadrového paliva vo vzťahu k energetickej bezpečnosti. P. Turner informoval, že nie najlepšie skúsenosti s diverzifikáciou majú v ČR, FI a Ukrajine, kde pokus zlyhal na skutočnosti, že nové palivo nebolo úplne kompatibilné čo spôsobilo technické závažné problémy.

K bodu 5 - Rôzne:

- **Guidelines to ensure security of the international transport of nuclear materials and to combat sabotage** - P. Turner informoval o existencii vyššie uvedeného dokumentu, ktorý bol postúpený zástupcovi MDVRR SR p. Sedlákovi.
- P. Marčoková (ÚPV SR) informovala, že od posledného zasadnutia MRKS Euratom **sa neuskutočnilo žiadne podanie patentových prihlášok, resp. podanie prihlášok úžitkových vzorov**, ktoré by podliehali oznamovaniu EK podľa relevantných článkov Zmluvy o Euratome.
- P. Pospíšil (ÚJD SR) predniesol informáciu o skutočnosti, že návrh **zákona zákona o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu a o jej finančnom krytí a o zmene a doplnení niektorých zákonov** bol predložený na rokovanie Legislatívnej rady vlády SR, ktorá sa uskutoční dňa 25. 11. 2014. Zásadné pripomienky zo strany ZMOS pretrvávajú.
- Ďalej p. Pospíšil uviedol, že sa zúčastnil na pravidelnom zasadnutí Medzirezortnej koordinačnej skupiny pre zastupovanie SR pred súdmi EÚ na MS SR. Informoval, že Rakúsko zrejme s najväčšou pravdepodobnosťou zažaluje EK za jej rozhodnutie **vo veci štátnej pomoci v záležitosti Hinckley Point vo Veľkej Británii**. V prípade, že tak učiní bude sa aj od nás očakávať náš postoj k žalobe a prípadne návrh na vedľajšie účastníctvo v konaní (MH SR, MF SR, MZVaEZ SR, ÚJD SR).
- P. Ludrovský z MH SR informoval, že zo seminára organizovanom EK začiatkom novembra v Luxembursku vyplynulo, že nie všetky ČŠ sú pripravené a stihnú oznámiť Európskej komisii svoje **vnútroštátne programy pre nakladanie s RAO a VJP podľa čl. 15 ods. 4 smernice Rady 2011/70/Euratom**.

K bodu 5 - Záver:

Na záver p. Turner **podľakoval všetkým za účasť** a zároveň vyjadril presvedčenie, že aj v budúcnosti bude pokračovať dobrá spolupráca všetkých členov.

Úlohy:

- **ÚVZ SR** zašle písomné stanovisko o ich predstave a rozdelení jednotlivých ustanovení článkov smernice Rady 2013/59/Euratom medzi MZ SR a ÚJD SR.
T: 15. 12. 2014
- **ÚJD SR** pozve zástupcu ÚVZ SR na najbližšie rokovanie expertnej skupiny na prípravu atómového zákona, ktorá sa má uskutočniť v termíne 1. – 5. 12. 2014.
T: do 1. 12. 2014
- **ÚJD SR** predloží na jarné zasadnutie návrh národnej správy o plnení smernice Rady 2011/70/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom.
T: do jarného zasadnutia MRKS Euratom
- **MH SR** predloží na jarné zasadnutie návrh vnútroštátnej politiky a vnútroštátneho programu nakladania s RAO a VJP v SR, ktorý sa bude zasielať Európskej komisii podľa čl. 15 ods. 4 smernice Rady 2011/70/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom.
T: do jarného zasadnutia MRKS Euratom

Záver:

- **Ďalšie zasadnutie MRKS Euratom** sa uskutoční predbežne **v mesiaci apríl/máj 2015** na ÚJD SR v Bratislave a bude koordinované so strategickou RKS.

V Bratislave, dňa 13. 11. 2014

Zapísala: Ing. Jarmila Rácová

Schválil: RNDr. Mikuláš Turner

**Zasadnutie MRKS Euratom a strategickej RKS pre EZ na ÚJD SR
13. 11. 2014, ÚJD SR**

Zoznam účastníkov

ÚJD SR – **RNDr. Mikuláš Turner**, riaditeľ odboru 210
Ing. Jarmila Rácová, odbor 210
JUDr. Martin Pospíšil, riaditeľ odboru 230

Ministerstvo hospodárstva SR
Ing. Peter LUDROVSKÝ
RNDr. Emil BÉDI

Úrad verejného zdravotníctva SR
Mgr. Ivan KLENOVIČ

Ministerstvo školstva SR
Mgr. Patrik HELMICH

Ministerstvo životného prostredia SR
Ing. Tomáš TRCKA

Ministerstvo vnútra SR
Ing. Aleš FILIP

Ministerstvo financií SR
Ing. Mária ANDOČOVÁ

Ministerstvo zahraničných vecí a eur. záležitostí SR
Ing. Viktor PETRAŠOVSKÝ

Úrad vlády SR
p. Juraj PISTOVIČ

Úrad priemyselného vlastníctva SR
Ing. Lukrécia MARČOKOVÁ

Národný bezpečnostný úrad
JUDr. Janka FABRICIOVÁ

Správa štátnych hmotných rezerv SR
Ing. Silvia ZAREMBOVÁ

Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s.
Ing. Ján HORVÁTH

VUJE, a. s.
Ing. Juraj KLEPÁČ

Ministerstvo pôdohospodárstva SR
p. Dagmara PAGÁČOVÁ

Ospravedlnení: Ing. Eduard Metke, CSc., podpredseda ÚJD SR
RNDr. Vladimír Jurina, ÚVZ SR
Mgr. Tomáš Čanda, MS SR
p. Dana Zacharová, MZVaEZ SR
Tatiana Mišíková, M. A., NBÚ
Ing. Eduard Ďurček, SE, a. s.
Ing. Juraj Rovný, SE, a. s.
Ing. Jozef Pitel, CSc., SAV

P R O G R A M

**rokovania zasadnutia MRKS Euratom a strategickej RKS
13. 11. 2014, Úrad jadrového dozoru SR v Bratislave**

- 1. Úvod**
- 2. Kontrola plnenia úloh vyplývajúcich zo záverov z predchádzajúceho zasadnutia**
- 3. Stručné informácie o aktuálnych otázkach:**
 - 3.1** Transpozícia smernice Rady 2013/59/Euratom, tzv. BSS (ÚVZ SR)
 - 3.2** Program Horizont 2020 - najnovší vývoj (p. Helmich, MŠ SR)
 - 3.3** Euratom Program Committee Fusion + ITER aktuálne otázky (p. Pitel, SAV)
 - 3.4** Verifikačná misia EK podľa čl. 35 Zmluvy o Euratome (ÚVZ SR)
 - 3.5** Príprava národnej správy o vykonávaní smernice Rady 2011/70/Euratom (ÚJD SR)
 - 3.6** Návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovujú najvyššie povolené hodnoty rádioaktívnej kontaminácie v potravinách a krmivách (ÚVZ SR, MP SR)
 - 3.7** Notifikácie podľa čl. 37 Zmluvy o Euratome (ÚJD SR)
 - 3.8** Aktuálne informácie z Agentúry pre zásobovanie (ESA) (p. Ďurček, SE, a. s.)
- 4. Rôzne/Diskusia**

Podľa rozdelenia gestorstva/spolugestorstva k jednotlivým článkom Zmluvy o Euratome informácie z jednotlivých rezortov o aktuálnych otázkach.

 - *Guidelines to ensure security of the international transport of nuclear materials and to combat sabotage*
- 5. Záver**

Úrad jadrového dozoru SR

Medzirezortná koordinačná skupina - Euratom

Smernica Rady 2011/70/EURATOM z 19. júla 2011

Smernica Rady 2014/87/Euratom z 8. júla 2014

RNDr. M. Turner

Odbor medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí

Bratislava 13. nov. 2014

➤ ***Smernica Rady 2011/70/EURATOM z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom***

Povinnosti ČŠ voči EK

- *Transpozícia smernice do 23. 8. 2013 – vykonané (zodpovedný je ÚJD SR v spolupráci s MH SR – novela AZ).*
- *ČŠ musia predložiť EK správu o vykonávaní tejto smernice v termíne do 23. augusta 2015 a potom každé tri roky (zodpovedný je ÚJD SR v spolupráci s prevádzkovateľmi JZ, MH SR a NJF).*
- *ČŠ musia oznámiť EK obsah svojho vnútroštátneho programu, ktorý bude zahŕňať body uvedené v článku 12 smernice, čo najskôr, najneskôr do 23. augusta 2015 (zodpovedné je MH SR, NJF).*
- *Raz za 10 rokov vykonať sebahodnotenie napr. misia Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu – ARTEMIS (ÚJD SR v spolupráci s MH SR).*

- **Smernica Rady 2014/87/Euratom z 8. júla 2014, ktorou sa mení smernica Rady 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení**

Povinnosti ČŠ voči EK

- *Transponovať novelu smernice do 15. 8. 2017 – zodpovedný je ÚJD (bude dané UV SR).*
- *Vykonať partnerské posúdenie na dohodnutú tému v roku 2017 a potom každých 6 rokov + pozvať EK ako pozorovateľa - zodpovedný je ÚJD SR.*
- *ČŠ musia predložiť EK správu o vykonávaní tejto smernice v termíne do 22. júla 2020 (prvý krát bolo 22 júla 2014) - zodpovedný je ÚJD SR v spolupráci s držiteľmi povolenia JZ a ÚVZ SR.*

3

Ďakujem za pozornosť

mikulas.turner@ujd.gov.sk

4